

Επιστολή της εταιρείας Νισυριακών Μελετών προς τον Σταθάκη για το γεωθερμικό δυναμικό της Νισύρου

04 09 2018 | 18:02

5 ΣΧΟΛΙΑ

A+A-

Ανοικτή επιστολή προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Γιώργο Σταθάκη, απέστειλε η εταιρεία Νισυριακών Μελετών σχετικά με την εκμετάλλευση του γεωθερμικού πεδίου της Νισύρου.

Προς

Τον υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

κ. Γεώργιον Σταθάκην

Αγαπητέ κ. υπουργέ

Στους σκοπούς της Εταιρείας μας, συμπεριλαμβάνεται και «η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος ώστε να διαφυλαχθεί το φυσικό κάλλος και η οικολογική αρμονία της Νισύρου». Υποχρέωσή μας λοιπόν να ενδιαφερθούμε για το θέμα της εκμεταλλεύσεως του γεωθερμικού πεδίου του νησιού μας. Αναφερόμενοι στο υπ' αριθ. 48074/1107/ 9-8-2018 έγγραφό σας προς την βουλή των Ελλήνων, που αποτελεί απάντηση σε ερώτηση του βουλευτού Δωδεκανήσου κ. Εμ. Κόνσολα, σχετικά με την εκμετάλλευση του γεωθερμικού πεδίου της Νισύρου, παρατηρούμε τα κάτωθι:

1. Πρώτη γενική παρατήρηση. Ενώ παρατίθενται πολλές λεπτομέρειες, ακόμη και άνευ σημασίας για το υπό συζήτηση θέμα, επί του ουσιαστικού ερωτήματος (για το οποίο θα αναφερθούμε στη συνέχεια), ούτε ένα σχόλιο. Και μεις είμαστε υπέρ της χρήσεως γεωθερμίας, ακόμη και της υψηλής ενθαλπίας. Η περίπτωση της Νισύρου όμως παρουσιάζει ιδιαιτερότητες που δεν μπορούν να αγνοηθούν, όπως δηλώνουν υψηλού κύρους επιστήμονες Έλληνες και ξένοι, οι οποίοι έχουν μελετήσει επί μεγάλα χρονικά διαστήματα το ηφαίστειο του νησιού μας και στους οποίους, πολύ βασικό, δεν μπορεί να αποδοθεί καμιά σκοπιμότητα. Τα στοιχεία, είναι στη διάθεσή σας.

2. Αναφέρεστε στη δήθεν σύμφωνη γνώμη επιστημονικών φορέων για τα σχέδια της ΔΕΗ. Ο μόνος αξιόπιστος και άξιος λόγου φορέας, εξ αυτών που επικαλείστε, είναι το ΕΚΠΑ. Σας υποβάλλουμε συνημμένως έγγραφα, του ΕΚΠΑ το οποίο υπογράφουν τρεις διεθνούς κύρους ειδικοί επιστήμονες, αλλά και του καθηγητού στο Τεχνολογικό Ινστιτούτο Ζυρίχης κ. V. Dietrich στα οποία ξεκάθαρα αναφέρονται οι δυσμενείς και επικίνδυνες επιπτώσεις από τυχόν εκμετάλλευση του πεδίου της Νισύρου.

3. Όσον αφορά στην πληρωμένη από τη ΔΕΗ κοινή μελέτη με το ΕΚΠΑ, την οποίαν επικαλείστε, να μην μας διαφεύγει το γεγονός ότι πρόκειται περί κοινής μελέτης ΔΕΗ και ΕΚΠΑ, και επομένως συμπεριλαμβάνονται και απόψεις της ΔΕΗ. Παρ' όλα αυτά, σας υπενθυμίζουμε μερικές ενδιαφέρουσες διαπιστώσεις της μελέτης αυτής:

-«Τα σχέδια της ΔΕΗ είναι η εγκατάσταση μονάδος 20-25 MWe ...» (Σελ. 132 παρ. 2 της μελέτης). Θα προβάλετε ίσως την ένσταση ότι στην πρόσκληση για στρατηγικό εταίρο, προβλέπεται σταθμός για 5 MW. Ναι, αλλά υπάρχει και συνέχεια, «εάν κριθεί ότι υπάρχει υψηλότερο δυναμικό, θα αυξηθεί και η ισχύς των σταθμών». Στη Νίσυρο, είναι δεδομένο ότι υπάρχει υψηλότερο δυναμικό (50 MWe), επομένως, πρόθεση της ΔΕΗ είναι να αυξηθεί η ισχύς για να φθάσει στα 20-25 MWe,

Ποια είναι όμως η θέση του ΕΚΠΑ ως προς το θέμα αυτό; «Η παράκτια ζώνη της Αγίας Ειρήνης στην Νίσυρο προσφέρεται για την εκμετάλλευση του γεωθερμικού πεδίου δεδομένου ότι πρόκειται για περιοχή σχετικά απομονωμένη, χωρίς οπτική επαφή και μακριά από οικιστικές μονάδες και λοιπές δραστηριότητες. Το μέγεθος των εγκαταστάσεων δεν θα υπερβαίνει τα 5 MWe, ενέργεια η οποία επαρκεί για να καλύψει τις ανάγκες της νήσου και να συμβάλλει σε μια ήπια ανάπτυξη καθώς επίσης και στην βελτίωση των υποδομών της, ενώ παράλληλα οι όποιες επιπτώσεις θα ελαχιστοποιηθούν. (Σελ. 133 της μελέτης). Εδώ υπάρχει ένα σοβαρότατο ζήτημα. Στην μελέτη που επικαλείστε, αναφέρεται ξεκάθαρα ότι για τη Νίσυρο, η ΔΕΗ σχεδιάζει σταθμό 20-25 MW. Στην επιστολή σας απαντάτε στον ερωτώντα βουλευτή, (όπως σας πληροφόρησε προφανώς η ΔΕΗ), ότι ο σταθμός θα είναι μόνο 5 MW. Γιατί σας αποκρύπτουν την αλήθεια; Ελέγξτε το κ. υπουργέ.

Αν τα σχέδια της ΔΕΗ είναι πράγματι για 5MW, αυτό είναι μια ισχύς ικανή μόνο για τις ανάγκες του νησιού μας, όχι για τα μεγαλεπίβολα σχέδιά τους για διασύνδεση και άλλων νησιών. (Οι ανάγκες της Τήλου έχουν καλυφθεί, όπως είναι γνωστό, ενώ για την Κω, οι ανάγκες είναι τεράστιες, ιδίως τους 6 μήνες, όχι βεβαίως 5MW). Οι ανάγκες της Νισύρου όμως, καλύπτονται με πολύ πιο απλούς και ανέξοδους σχετικά τρόπους, όπως πρόσφατα επαληθεύτηκε στην Τήλο. Αν στη μελέτη της Τήλου προσθέσετε και την γεωθερμία χαμηλής ενθαλπίας, τότε όλα τα ενεργειακά προβλήματα της Νισύρου θα βρουν την πιο οικολογική και ανέξοδη λύση. Μήπως όμως αυτό, δεν αρέσει σε ορισμένους; Σενάρια για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών της Νισύρου προς την κατεύθυνση αυτή, υπάρχουν σε ειδική μελέτη επιστημόνων, στην ιστοσελίδα της Εταιρείας μας στο Κεφ. ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ.

- στην ίδια μελέτη ΔΕΗ-ΕΚΠΑ, υπάρχουν και άλλα ενδιαφέροντα στοιχεία. Το εργοστάσιο παραγωγής, «να γίνει στην Αγία Ειρήνη, που είναι απομονωμένη, χωρίς οπτική επαφή και μακριά από αστικές μονάδες». (Συμπεράσματα σελ. 133). Προσθέτουμε εμείς, δίπλα στη θάλασσα, για να εξασφαλιστεί η ανεξέλεγκτη απόρριψη αποβλήτων... Και άλλο στοιχείο. Η μελέτη προτείνει την εγκατάσταση του εργοστασίου στις νησίδες Περγούσα ή Γυαλί, «δεδομένου ότι οι όποιες περιβαλλοντικές επιπτώσεις ελαχιστοποιούνται» (Σελ. 133). Τα ερωτήματα που αναδύονται εδώ είναι, γιατί προτείνεται περιοχή, απομονωμένη, χωρίς οπτική επαφή και μακριά από αστικές μονάδες, και επίσης, στις νησίδες, για να ελαχιστοποιηθούν οι όποιες περιβαλλοντικές επιπτώσεις; Γιατί αυτά τα αποσιωπούν οι αρμόδιοι της ΔΕΗ ή του υπουργείου σας; Τελικά υπάρχουν ή δεν υπάρχουν περιβαλλοντικές επιπτώσεις, δυσμενείς προφανώς;

Αυτό που ξεκάθαρα προκύπτει εκ του συσχετισμού των ανωτέρω, είναι ότι, στα σχέδια της ΔΕΗ για ισχύ 20-25 MW, το ΕΚΠΑ διαφωνεί και προτείνει όχι πάνω από 5MW και αυτό, υπό προϋποθέσεις. Τα 5 MW όμως είναι και ασύμφορα και περιττά, αφού, αφορούν μόνο στη Νίσυρο και οι ανάγκες της Νισύρου μπορούν να καλυφθούν διαφορετικά με ασήμαντο κόστος και χωρίς επικίνδυνους πειραματισμούς.

4. Για τη Νίσυρο, το θέμα αυτό είναι υπαρξιακό και κατόπιν τούτου, το ότι με τις υπό ψήφιση διατάξεις αναπροσαρμόζεται από τους 25 στους 30 βαθμούς ο καθορισμός γεωθερμικού πεδίου, και άλλα παρόμοια δεν μας αφορούν. Όσο για τη δημιουργία Εθνικού Μητρώου κλπ, αυτό θεωρείται εκ τωνών ουκ άνευ και διερωτώμεθα αν έχουν ζητηθεί εξηγήσεις-ευθύνες από τους αρμοδίους για την καθυστερημένη ρύθμιση. Ή μήπως είναι απησχολημένοι με την περίπτωση της Νισύρου και δεν τους μένει χρόνος...

5. Μας ενημερώνετε ότι στο υπό ψήφιση σχέδιο νόμου προβλέπεται η σύσταση Επιτροπών. Εδώ υπάρχει ένα άλλο σοβαρό ζήτημα. Κύριε υπουργέ, τα όποια θετικά ή αρνητικά αποτελέσματα προκύψουν από την ενδεχομένη εκμετάλλευση, θα τα υποστούμε εμείς, οι Νισύριοι, και οι άλλοι κάτοικοι των περιοχών όπου υπάρχουν πεδία. Όχι οι κύριοι της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ή του ΙΓΜΕ, ή του υπουργείου σας, οι οποίοι, κατ' αποκλειστικότητα θα στελεχώσουν τις Επιτροπές αυτές, σύμφωνα πάντα με το σχέδιο νόμου. Γιατί λοιπόν προκλητικά αγνοούνται και αποκλείονται οι τοπικοί φορείς, Δήμοι, Περιφέρειες και τοπικές κοινωνίες ακόμη και στις περιπτώσεις που το γεωθερμικό πεδίο θεωρείται τοπικού ενδιαφέροντος; Με ποιο ηθικό ή νομικό έρεισμα; Έτσι εννοούν την αποκέντρωση οι συντάκτες του σχεδίου; Έτσι εννοούν αυτοί οι ίδιοι, την συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών στα θέματα που τις αφορούν άμεσα; Έτσι εννοούν τη δημοκρατική διακυβέρνηση; Σημειώνουμε ότι η Αποκεντρωμένη Διοίκηση αποτελεί τμήμα της κεντρικής εξουσίας.

6. Η Ελλάδα, έχει κυρώσει με το Ν. 3422/05 την Δ. Σύμβαση του ΟΗΕ, που ψηφίστηκε στην πόλη Aarhus το 1998, και επομένως αποτελεί εσωτερικό μας δίκαιο και μάλιστα με την ηυξημένη ισχύ του άρθ. 28 του Συντάγματος. Παραλλήλως, η Οδηγία 2003/35 του Ευρ. Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της ΕΕ, έχει ενσωματωθεί στο εσωτερικό μας δίκαιο. Και τα δύο αυτά, προβλέπουν την υποχρέωση της πολιτείας, να ενημερώνει τις τοπικές κοινωνίες για θέματα σχέσιν έχοντα με το περιβάλλον, να διαβουλεύεται μαζί τους και να λαμβάνει υπ' όψιν της την απόφασή τους.

Αντιθέτως προς τις πρόνοιες των ανωτέρω νομικών κειμένων, το 2017 χωρίς καμιά διαβούλευση ή ενημέρωση των ενδιαφερομένων κατοίκων, και

ενώ γνωρίζει την αρνητική θέση μας, η ΔΕΗ, προκήρυξε για δεύτερη φορά, διαγωνισμό για την επιλογή στρατηγικού εταίρου προς εκμετάλλευση της γεωθερμίας στη Νίσυρο και πρόσφατα εξήγγειλε πανηγυρικά, ότι κατέληξε και στην επιλογή του εταίρου της.

Το θέμα μας δεν είναι το ποιος είναι ο εταίρος, ούτε αν ερευνήθηκαν τα δημοσιεύματα σύμφωνα με τα οποία, εταιρία του ιδίου Ομίλου απεκλείσθη πρόσφατα από την κυπριακή κυβέρνηση για 5 χρόνια από κάθε διαγωνισμό δημοσίου έργου, επειδή οι υπεύθυνοι της εταιρίας, πάντα κατά τα δημοσιεύματα, δωροδόκησαν δημοσίους υπαλλήλους για έργο σε ΧΥΤΑ και ότι προχωρεί στο κακουργιοδικείο Λευκωσίας η δίκη κατά του εκπροσώπου και άλλων εμπλεκομένων της εταιρίας αυτής για τον ίδιο λόγο. Αυτά αφορούν άλλους. Εμάς μας ενδιαφέρει ότι ενώ προχωρεί ακάθεκτη για την προώθηση των σχεδίων της, ταυτόχρονα, σας διαβεβαιώνει, και σεις, μέσω της βουλής, το λαό της Νισύρου, ότι δεν πρόκειται να προχωρήσει αν δεν εξασφαλίσει τη συναίνεση των κατοίκων. Ας μην υποτιμούν τη νοημοσύνη μας. Τι άλλο απομένει πλέον; Η έναρξη των εργασιών κατασκευής του εργοστασίου, αφού οι γεωτρήσεις έχουν πραγματοποιηθεί από ετών και έχουν τα στοιχεία που τους ενδιαφέρουν. Όπως και να έχει, βρισκόμαστε στο τελικό στάδιο. Πότε σκοπεύουν να αρχίσουν την ενημέρωση και τις διαβουλεύσεις; Ας σοβαρευτούμε!

7. Αυτά αφορούν τη ΔΕΗ. Υπάρχει όμως και ένα ακόμη θέμα που αφορά στο υπουργείο σας κ. υπουργέ. Στο υπό προώθηση στη βουλή σχέδιο νόμου, στο οποίο αναφέρεστε και στην επιστολή σας, δεν υπάρχει καμιά απολύτως πρόνοια για ενημέρωση των κατοίκων των περιοχών όπου σχεδιάζεται η εκμετάλλευση γεωθερμικού πεδίου. Όταν προ ημερών ετέθη δημοσίως το θέμα αυτό υπ' όψιν του Γεν. Γραμματέως κ. Βεροϊόπουλου (;), απήντησε ότι αυτό προβλέπεται από άλλες διατάξεις. Του απαντήσαμε, αν πράγματι καλύπτεται, γιατί δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση μας; Πάντως, αφού όπως και σεις παραθέτετε, το σχέδιο αυτό αποτελεί εκσυγχρονισμό της περί την γεωθερμία νομοθεσίας, γιατί δεν συμπεριλαμβάνεται και κάποια σχετική με το θέμα πρόνοια; Μόνο έτσι, θα αποκτήσουν νόημα οι διαβεβαιώσεις σας ότι, «τίθενται αυστηροί κανόνες ικανοί να εγγυηθούν την αναστροφή του κλίματος που δημιούργησαν εμπειρίες προηγούμενων ετών και να καλλιεργήσουν κλίμα εμπιστοσύνης στις τοπικές κοινωνίες...». Πείσατέ μας περί των καλών προθέσεών σας!

8. Ως υπουργείο περιβάλλοντος, γνωρίζετε ασφαλώς, ότι η Νίσυρος και οι πέριξ αυτής νησίδες, έχουν ενταχθεί στο δίκτυο NATURA 2000 με Κωδ. GR167 και έχουν χαρακτηριστεί ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας με Κωδ. GR4210032, λόγω της ειδικής θέσεώς τους στο δρόμο που ακολουθούν τα αποδημητικά πουλιά από Ασία και Αφρική. Στην απευκταία για μας περίπτωση εκμεταλλεύσεως της γεωθερμίας, αν εφαρμοστεί το σύστημα

της επανεισαγωγής του ρευστού, θα πρέπει διαρκώς να ευρίσκονται σε λειτουργία γεωτρύπανα για τη συνεχή διάνοιξη των γεωτρήσεων, αφού, όπως μας έχει διαβεβαιώσει, μέλος, σήμερα, του Δ.Σ. της ΔΕΗ, θα κλείνουν συνεχώς, λόγω της υψηλής περιεκτικότητας του ρευστού της Νισύρου σε άλατα, γεγονός που αποτελεί και σημαντικό μειονέκτημα του πεδίου του νησιού.

Εύκολά λοιπόν μπορεί ο καθ' ένας να αντιληφθεί την όχληση που θα προκαλεί στα δυστυχή πουλιά η ύπαρξη και λειτουργία οχληρών, τόσο από πλευράς εμφανίσεως, όσο κυρίως θορύβου, των τερατώδους μορφής γεωτρυπάνων. Έτσι όμως δεν προστατεύονται οι περιοχές NATURA. Αυτό δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες-υποχρεώσεις του υπουργείου Περιβάλλοντος;

9. Προσωπικά εσείς κ. υπουργέ, διατηρείτε ευχάριστες αναμνήσεις από την πολυήμερη παραμονή σας στη Νίσυρο σε παλιές ξέγνοιαστες εποχές, όταν απολαμβάνατε την αμόλυνη φύση της. Αυτή η φύση, σάς καλεί σήμερα να την προστατεύσετε. Ελπίζουμε στην προσωπική σας παρέμβαση. Όπως και σεις σημειώνετε στην απάντησή σας, η χρήση της χαμηλής ενθαλπίας, μπορεί να καλύψει οριστικά τις ενεργειακές ανάγκες της Νισύρου. Βοηθείστε λοιπόν το δήμο Νισύρου να πραγματοποιήσει το πρόγραμμά του ώστε το νησί μας να γίνει «πράσινο» νησί.

Με εκτίμηση

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Κωνσταντίνος Διαμ. Χαρτοφύλης

Ειρήνη Παν. Κατσιματίδου